

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ІННОВАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ

VII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(Суми, 16–17 березня 2017 року)

Суми
Сумський державний університет
2017

1. Швачко С. О. Квантитативні одиниці англійської мови: перекладацькі аспекти: посібник / С. О. Швачко. – Вінниця: Нова книга, 2008. – 128 с. <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/6099> .
2. Hudson R. A. Sociolinguistics / R. A. Hudson. – Cambridge : Cambridge University Press, 1980. – 234 p.
3. Hung E. Translation and Cultural change / E. Hung. – Amsterdam : John Benjamins, 2005. – 195 p.
4. James P. Urban sustainability in theory and practice: circles of sustainability / P. James, L. Magee, A. Scerri, M. Steger. – London : Routledge, 2014. – P. 53.
5. Katan D. Translating cultures: An introduction for translators, interpreters and mediators / D. Katan. – England, Manchester : St. Jerome, 1999. – P. 17.
6. Kobayakova I. Teaching Translation: Objective and Methods [Текст] / I Kobayakova, S. Shvachko // Advanced Education. - N 5 . - Kyiv: Kyiv Polytechnic Institute, 2016. - P. 9–13.
7. Plotkin H. Some Elements of a Science of Culture / H. Plotkin //Whitehouse, Harvey (ed.), The Debated Mind. Evolutionary Psychology versus Ethnography. – Oxford, New York: Berg, 2001. – P. 91–109.
8. Tylor E. B. Primitive culture: researches into the development of mythology, philosophy, religion, art, and custom / E. B. Tylor. – New York : Gordon Press, (1974) [1871]. – 453 p.

КОМУНІКАТИВНІ НЕВДАЧІ

Ткаченко К. І.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – канд. техн. наук, доцент Кобяков О. М.

Комунікація – це комплексний акт передачі інформації від однієї людини іншій. Процес міжособистісної комунікації не можна розглядати як звичайне явище, але слід розглядати як процес, який включає в себе учасників, їх роль в цьому процесі, свідому чи несвідому. Відомий дослідник семіотики Р.Якобсон визначив комунікацію, як процес передавання інформації між людьми за допомогою знакових систем. Культуролог Ю.Лотман розглядав комунікацію як переклад тексту з мови мого «я» на мову твого «ти».

Ефективна комунікація передбачає зведення до мінімуму потенційне нерозуміння і подолання будь-яких бар'єрів на шляху комунікації на кожному етапі в процесі комунікації. Проте інколи все-таки виникають такі бар'єри. У сучасній лінгвістиці активно використовуються наступні терміни на позначення труднощів, що виникають протягом розгортання комунікативного процесу, стаючи на заваді досягненню комунікативної мети: «комунікативна невдача», «мовний конфлікт», «мовленнєва невдача», та, зокрема, «комунікативна невдача».

Комунікативна невдача – це збій у спілкуванні через повне або часткове нерозуміння комунікативними партнерами мовленнєвого повідомлення. Комунікативні невдачі - це «такий збій у спілкуванні, при якому певні відрізки мовлення не виконують свого призначення. Інакше кажучи, ті чи інші їх елементи як інструкції по перетворенню оточення не реалізуються».

Можна виділити три причини комунікативних невдач:

- спричинені власне мовою (нестача знань стосовно лексичних, граматичних, синтаксичних особливостей мови-оригіналу та мови-перекладу);
- спричинені індивідуальними особливостями мовців (лінгвокомунікативний аспект, фонетичні особливості мовця);
- спричинені прагматичними факторами (дискурсивні невдачі).

Такі комунікативні невдачі, звичайно, можуть складати проблему для перекладача, який може відчувати брак знань стосовно причин виникнення комунікативних невдач. Використання в мовленні омонімічних і полісемічних лексичних одиниць, маловживаних слів, діалектизмів та термінів ускладнює процес розуміння і приводить до комунікативних невдач.

L: What is it?

F: Oh! Um... my question is this: is our language - English - capable... is English capable of sustaining demagoguery?

L: Demagoguery?

F: Demagoguery.

L: And by "demagoguery" you mean...

F: By "demagoguery" I mean demagoguery...

L: I thought so.

Труднощі в розумінні природного англійського мовлення носіями мови можуть бути спричинені невірною артикуляцією через певну релаксацію органів мовлення, що є типовими для ситуації

неформального спілкування. Різноманітні особливості вимови можуть спричинити проблеми.

Отже, комунікативну невдачу можна інтерпретувати як невдалу спробу здійснити певний жаданий комунікативний вплив на слухача. Під час спілкування комуніканти повинні розуміти позиції один одного, оскільки нерозуміння найчастіше стає причиною комунікативних невдач. Під час перекладу варто зважати на усі особливості тексту оригіналу, аби здійснений переклад можна була назвати адекватним та таким, який не здатен спричинити виникнення комунікативних невдач.

1. Якобсон Р. Лингвистика и поэтика / Р. Якобсон // Структурализм «за» и «против». – М. : Прогресс, 1975. – С. 193–230.
2. Лотман Ю. М. Внутри мыслящих миров. Человек – текст – семиосфера – история [Електронний ресурс] / Ю. М. Лотман – М., 1996. – 464 с. – Режим доступу: http://www-philology.univer.kharkov.ua/katedras/prof_sites/kazakova/leccion_5.pdf
3. Городецкий Б. Ю. К типологии коммуникативных неудач / Б. Ю. Городецкий, И. М. Кобозева, И. Г. Сабурова // Диалоговое взаимодействие и представление знаний. – Новосибирск, 1985. – С. 64–78.
4. Кобякова И. К. Категория ничто в переводческом наследии Жана-Франсуа Шампольона / И. К. Кобякова, С. А. Швачко, А. Н. Кобяков // GISAP: Philological Sciences. № 10. - London: International Academy of Science and Higher Education, - 2016. – P. 33-36.

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ТЕРМІНІВ

Яремко А. О.

(Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ)

Науковий керівник – канд. псих. наук, ст. викладач Шостак У. В.

Науково-технічний прогрес становить невід’ємну частину життя сучасного суспільства. Без перекладу науково-технічної літератури, яка включає в себе широкий спектр різноманітних монографій, посібників, документації, збірників статей тощо, неможливий розвиток та функціонування наукової діяльності. Основне завдання